

Dosarul nr. 3ra-521/2022
2-20026785-01-3ra-10052022

prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni (jud: D. Corlăteanu)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc)

Î N C H E I E R E

15 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca - Doneva
Aliona Miron
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Iurie Carabeț, reprezentat de avocatul Veaceslav Roșca,

în cauza de contencios administrativ, inițiată la cererea de chemare în judecată depusă de Iurie Carabeț împotriva Primăriei satului Horești, raionul Ialoveni cu privire la obligarea furnizării informației și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 2 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de apel depusă de Iurie Carabeț și a fost menținut hotărârea din 17 august 2021 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni,

c o n s t a ț ă :

La 25 februarie 2020, Iurie Carabeț a depus cerere de chemare în judecată, în procedura contenciosului administrativ împotriva Primăriei satului Horești, r-nul Ialoveni cu privire la obligarea furnizării informației solicitate prin cererea nr. 318 din 16 decembrie 2019 și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, la data de 16 decembrie 2019 s-a adresat Primăriei satului Horești, r-nul Ialoveni cu cerere, prin care a solicitat furnizarea informației cu privire la quantumul mijloacelor bănești suportate de autoritatea publică locală și/sau de alte autorități ce folosesc surse locale bugetare la amenajarea obiectivului - teren destinat pentru minifotbal, situat în localitatea XXXXX.

Totodată, a menționat reclamantul că a solicitat eliberarea informației cu privire la antrenarea altor persoane juridice sau fizice la executarea lucrărilor de amenajare, genul lucrărilor executate, sursele financiare achitate acestor persoane, prezentarea devizului de cheltuieli pentru materialele procurate, precum și executarea fiecărei lucrări în parte.

A mai indicat reclamantul că, necesitatea solicitării unei astfel de informație, rezulta din bănuiala că, autoritatea publică locală, în persoana Primarului satului Horești, r-nul Ialoveni a antrenat la executarea lucrărilor de amenajare a terenului pentru activități sportive, persoane juridice și persoane fizice, cărora le-au fost alocate mijloace bănești în afara cadrului legal.

În plus, reclamantul a menționat că, există dubii cu privire la corectitudinea stabilirii sumelor necesare alocate din bugetul local, destinate obiectivului menționat, fapt care a prejudiciat semnificativ bugetul localității.

La fel, reclamantul a specificat că Primarul satului Horești, raionul Ialoveni, la amenajarea terenului nu a selectat prin concurs agenții economici care au executat lucrările respective, dar a antrenat persoane, prin intermediul cărora au avut loc delapidări din fondurile și bugetul localității.

A considerat reclamantul că prin refuzul pârâtului de a-i pune la dispoziție informația solicitată, s-a confirmat probabilitatea comiterii unor abateri la capitolul legalității utilizării mijloacelor bănești de către autoritatea publică locală.

A solicitat reclamantul admiterea acțiunii, obligarea pârâtului să pună la dispoziția reclamantului în formă scrisă informația solicitată, cu anexarea actelor, și anume: informația ce vizează totalul sumelor bănești alocate din bugetul local al Primăriei satului Horești, destinate amenajării terenului de joc – minifotbal; lista persoanelor juridice antrenate în executarea lucrărilor de amenajare a terenului pentru minifotbal, cu mențiunea la fondatorii, administratorul firmelor și sumele transferate; lista persoanelor fizice, cu mențiunea la nume, prenume, participante la lucrările de amenajare a terenului nominalizat, care au beneficiat de transferuri bănești și/sau i-au fost eliberate mijloace financiare în numerar, lista lucrărilor efectuate de persoane fizice și juridice, lista materialelor procurate, cu mențiunea în mod separat la achiziții publice efectuate și lucrările executate și dacă pentru alocarea mijloacelor financiare destinate la amenajarea terenului relatat supra a fost emis un act juridic (dispoziție, hotărâre, alte) semnate de Primarul localității, cu prezentarea acestuia în copie legalizată, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, compuse din taxă de stat și servicii juridice prestate de avocat, în cuantum conform bonului de plată.

Prin hotărârea din 17 august 2021 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, a fost admisă parțial acțiunea înaintată de Iurie Carabeț. A fost obligată Primăria satului Horești, r-nul Ialoveni de a furniza lui Iurie Carabeț informația solicitată prin cererea nr. 318 din 16 decembrie 2019, fără a pune hotărârea în această parte în executare, pe motivul executării benevole a acesteia de Primăria satului Horești, r-nul Ialoveni, până la examinarea cauzei. A fost dispusă încasarea din contul Primăriei satului Horești, r-nul Ialoveni în beneficiul lui Iurie Carabeț suma de 2 000 de lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. În rest, cerința privind compensarea cheltuielilor de judecată, a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, prin intermediul oficiului poștal la 16 septembrie 2021, Iurie Carabeț a depus apel împotriva hotărârea din 17 august 2021 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, solicitând casarea parțială a hotărârii primei instanțe în partea încasării cheltuielilor de asistență juridică cu adoptarea unei noi decizii prin care cuantumul cheltuielilor de asistență juridică să fie majorat de la 2000 de lei până la 5000 de lei. (f.d. 68/69)

La 26 august 2021, Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni a expediat pentru notificare lui Iurie Carabeț copia hotărârii motivate a primei instanțe (f.d.66), care a fost recepționată de către ultimul la data de 7 septembrie 2021, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d.67), iar la 16 septembrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, a depus apel. (f.d.68/69)

Astfel, instanța de apel întemeiat a considerat că apelul depus de Iurie Carabeț împotriva hotărârii din 17 august 2021 a Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni, este în termen.

Prin decizia din 2 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de Iurie Carabeț împotriva hotărârii din 17 august 2021 a Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni, prin care a fost admisă parțial acțiunea înaintată de Iurie Carabeț împotriva Primăriei satului Horești, r-nul Ialoveni cu privire la obligarea furnizării informației și compensarea cheltuielilor de judecată. (f.d.90, 91/99)

Pentru a decide astfel instanța de apel analizând prevederile art. art. 82, 90 alin. (1) lit. i), 94 alin. (1), 96 alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă, precum și jurisprudența CEDO, și a conchis că, cheltuielile pentru asistența juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime. La determinarea cuantumului compensației acordate, conform practicii CEDO instanța de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va ține cont de complexitatea cauzei: noutatea și dificultatea problemelor juridice ridicate de speță; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul și munca depusă de avocat, tariful perceput de acesta pentru o oră de lucru (cauza Amihalachioaie v Moldova, cauza Iatridis v. Grecia).

La caz, instanța de apel a menționat faptul că, obiectul litigiului nu este de o deosebită complexitate, pricina a fost soluționată în termen restrâns, prin urmare aceste circumstanțe fundamentează concluzia că munca prestată de reprezentant, raportată la gradul de complexitate redus al cauzei, nu a fost de o amplitudine deosebită, ceea ce denotă o concluzie certă despre necesitatea admiterii parțiale a cerinței pârâtului în partea pretinderii încasării sumei pentru asistența juridică acordată de către avocatul în pricina respectivă.

Drept urmare, instanța de apel a notat că întemeiat prima instanță a reținut faptul că, suma de 5000 de lei solicitată de reclamant, în calitate de onorariu de avocat, nu îndeplinește condițiile de a fi necesară și rezonabilă și, în consecință, diminuarea sa în limita sumei de 2000 de lei, apare ca fiind legală și proporțională cu complexitatea cauzei și efortul depus din partea apărătorului.

Astfel, cu referire la solicitarea apelantului privind necesitatea încasării cheltuielilor de judecată în mărime deplină de 5000 de lei, instanța de apel a conchis că argumentele aduse de apelant în acest sens urmează a fi respinse, or, contrar acestora, s-a constatat că, nu au fost prezentate acte justificative în sprijinul pretențiilor invocate, pe care instanța ar putea să se bazeze în aprecierea sa, precum: timpul și munca depusă de avocat, tariful perceput de acesta pentru o oră de lucru, borderoul de calcul pentru fiecare acțiune îndeplinită, motivarea sumei solicitate.

Pe cale de consecință, având la bază cumulul de probe, concluziile expuse mai sus, instanța de apel a ajuns la concluzia de a respinge apelul depus de Iurie Carabeț, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

La 28 aprilie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Iurie Carabeț, reprezentat de avocatul Veaceslav Roșca a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 2 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea parțială a deciziei instanței de apel în partea încasării cheltuielilor de asistență juridică cu adoptarea unei noi decizii prin care cuantumul cheltuielilor de asistență juridică să fie majorat de la 2000 de lei până la 5000 de lei.

În susținerea recursului, recurentul a indicat motivele de drept și de fapt invocate în cererea de apel, suplimentar și-a exprimat doar dezacordul cu decizia instanței de apel în partea respingerii cerinței cu privire la majorarea cuantumului cheltuielilor de asistență juridică de la 2000 de lei până la 5000 de lei, deoarece suma pretinsă pentru cheltuielile de asistență juridică este reală, necesară, rezonabilă ce rezultă din recomandarea privind cuantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, aprobate prin Decizia nr. 2 a Consiliului Uniunii Avocaților din 30 martie 2012 și care urmează a fi încasată de la partea care a pierdut procesul.

În conformitate cu art.244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 2 februarie 2022, în ședință publică, însă la materialele cauzei lipsesc date care ar confirma notificarea dispozitivului deciziei instanței de apel participanților la proces.

Din materialele dosarului rezultă că decizia motivată din 2 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată avocatului Veaceslav Roșca, care acționează în interesele recurentului Iurie Carabeț, la data de 30 martie 2022, fapt confirmat prin avizul de recepție nr.DS8006524806AS, anexat la actele cauzei. (f.d. 102)

Se mai constată că, la 28 aprilie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Iurie Carabeț, reprezentat de avocatul Veaceslav Roșca a depus recurs motivat împotriva deciziei din 2 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău. (f.d.90, 91/99)

Prin urmare, recursul depus de Iurie Carabeț, reprezentat de avocatul Veaceslav Roșca împotriva deciziei din 2 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, este în termen.

La 11 mai 2022, Curtea Supremă de Justiție, în scopul asigurării unui proces echitabil în ordine de recurs, a expediat în adresa intimă Primăria satului Horești, r-nul Ialoveni, copia cererii de recurs depusă de Iurie Carabeț, reprezentat de avocatul Veaceslav Roșca, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d.109). Însă, până la examinarea recursului nu a făcut uz de dreptul procedural de a depune referință referitor la argumentele recursului.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de recurs depusă de Iurie Carabeț, reprezentat de avocatul Veaceslav Roșca inadmisibilă, din următoarele motive.

În conformitate cu art.246 alin.(1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin.(2) din art.246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art.245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct.85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct.45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic

superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141,§39).

La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Iurie Carabeț, reprezentat de avocatul Veaceslav Roșca.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Iurie Carabeț, reprezentat de avocatul Veaceslav Roșca, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca - Doneva

judecătorii

Aliona Miron

Iurie Bejenaru